

ÄITIYDEN- JA ISYYDEN TUNNUSTAMINEN NEUVOLASSA RASKAUSAIKANA

Milloin isyys täytyy tunnustaa?

Isyys tunnustetaan, jos äiti ei ole avioliitossa lapsen syntymähetkellä. Jos vanhemmat ovat avioliitossa lapsen syntyessä, kumpikin on suoraan lapsen vanhempi ja huoltaja.

LAPSEN ISYYS VOIDAAN TUNNUSTAA ENNAKKOON RASKAUSAIKANA ÄITIYSNEUVOLASSA, JOS

- lapsen isyydessä ei ole epäselvyyttä
- molemmat vanhemmat ovat samaa mieltä isyydestä
- isyyden tunnustamisesta on sovittu neuvolassa etukäteen
- isyyden vahvistamisella ei ole kiirettä lapsen syntymän jälkeen

Miten toimimme?

- Sopikaa neuvolaan isydentunnustamiskäynti (raskausviikko 33–34), jolloin olette kummatkin vanhemmat mukana.
- Huolehtikaa, että molemmilla vanhemmilla on voimassa olevat henkilöllisyysasiakirjat mukana käynnillä.
- Täyttäkää ennakkoon henkilötiedot isyyden tunnustamista ja yhteishuoltosopimusta koskevaan lomakkeeseen ja ottakaa ne mukaan.
- Lomakkeet löydätte osoitteesta: www.vantaa.fi/isyyden_selvittaminen
- Allekirjoittakaa lomake vasta äitiysneuvolassa terveydenhoitajan läsnä ollessa.
- Saatte vahvistamattomista asiakirjasta kopiot itsellenne. Isyys vahvistuu vasta, kun maistraatti on käsitellyt asian. Neuvolassa voi tunnustaa isyyden vain raskausaikana. Lapsen syntymän jälkeen isyys tunnustetaan lastenvalvojan luona.

Miten isyys vahvistetaan?

Neuvola toimittaa asiakirjat äidin kotikunnan lastenvalvojalle. Lapsen syntymän jälkeen asiakirjat odottavat lastenvalvojalla lain vaatimat 30 päivää. Sinä aikana isyyden tunnustaminen on mahdollista peruuttaa tai kiistää. Lapsen äiti, isyytensä tunnustanut mies tai toinen mies, joka katsoo voivansa olla lapsen isä, voi kiistää tai peruuttaa isyyden tunnustuksen 30 päivän kuluessa lapsen syntymästä. Kiistäminen tai peruuttaminen tehdään lastenvalvojalle osoitteeseen: lastenvalvojat@vantaa.fi Kirjeessä tai sähköpostissa täytyy olla asianosaisten henkilötiedot. Jos raskauden aikainen isyyden tunnustaminen peruutetaan tai kiistetään, lastenvalvoja aloittaa isyyden selvittämisen prosessin. Jos lapsen isyydessä ei ole epäselvyyttä, lastenvalvoja toimittaa isyysasiakirjat maistraattiin. Maistraatti vahvistaa isyyden ja lähettää päätöksen suoraan vanhemmille.

Mitä etua lapselle on isyyden tunnustamisesta?

- Lapsi saa sukulaisuussuhteet isäänsä ja isän puolen sukuun perintöoikeuksineen.
- Lapselle voidaan valita äidin tai isän sukunimi.
- Lapsella on oikeus isältä saatavaan elatukseen.
- Lapsi saa isästä toisen huoltajan, mikäli vanhemmat niin sopivat.
- Lapsella on tapaamisoikeus isään.
- Lapsi saa oikeuden mahdollisiin perhe-eläkkeisiin isän osalta.

LAPSEN ÄITIYS VOIDAAN TUNNUSTAA ENNAKKOON RASKAUSAIKAN NEUVOLASSA, JOS

- hedelmöityshoidosta esitetään hedelmöityshoitoklinikan antama todistus ja suostumus hedelmöityshoitoon ja se on annettu 1.4.2019 jälkeen.
- Synnyttävä äiti hyväksyy äitiyden tunnustamisen samanaikaisesti tunnustamisen kanssa.
- Tunnustajan tai synnyttävän äidin henkilöllisyys voidaan luotettavasti selvittää. Ei ole syytä epäillä, ettei tunnustajaa voida vahvistaa lapsen äidiksi.
- Ei ole syytä epäillä, että synnyttävä äiti tai tunnustaja ei mielentilansa, kielivaikeuksien tai muun syyn vuoksi kykenisi ymmärtämään tunnustamisen merkitystä.

Miten toimimme?

- Sopikaa neuvolaan äitiyden tunnustamiskäynti (raskausviikko 33–34), jolloin olette kummatkin vanhemmat mukana.
- Huolehtikaa, että molemmilla vanhemmilla on voimassa olevat henkilöllisyysasiakirjat mukana käynnillä.
- Täyttäkää ennakkoon henkilötiedot äitiyden tunnustamista ja yhteishuoltosopimusta koskevaan lomakkeeseen ja ottakaa ne mukaan.
- Lomakkeet löydätte osoitteesta: www.vantaa.fi/isyyden_selvittaminen
- Allekirjoittakaa lomake vasta äitiysneuvolassa terveydenhoitajan läsnä ollessa.
- Saatte vahvistamattomista asiakirjasta kopiot itsellenne. Äitiys vahvistuu vasta, kun maistraatti on käsitellyt asian. Neuvolassa voi tunnustaa äitiyden vain raskausaikana. Lapsen syntymän jälkeen äitiys tunnustetaan lastenvalvojan luona.

ISYYDEN- JA ÄITIYDEN TUNNUSTAMINEN LAPSEN SYNTYMÄN JÄLKEEN

Mikäli lapsen isyyttä tai äitiyttä ei ole tunnustettu neuvolassa, isyys- tai äitiys asia hoidetaan lapsen syntymän jälkeen lastenvalvojan luona. Kummankin vanhemman käynti on välttämätön.

Lastenvalvojalle voi varata ajan puhelimitse p. 09 839 35716 ma-pe klo 8.15–16.00 tai sähköisesti www.vantaa.fi/ajanvaraus.

SOPIMUS LAPSEN YHTEISHUOLLOSTA Jos vanhemmat eivät ole avioliitossa keskenään lapsen syntyessä, on äiti yksin lapsen huoltaja. Tällöin vanhemmat ratkaisevat, tuleeko lapsi vanhempien yhteishuoltoon vai yksin toisen vanhemman huoltoon. Vanhemmat voivat tehdä yhteishuoltosopimuksen isyyden tai äitiyden tunnustamisen yhteydessä neuvolassa tai lapsen syntymän jälkeen lastenvalvojan luona. Yhteishuoltajina vanhemmat päättävät yhdessä mm. lapsen hoidosta, sukunimestä, passista, asuinpaikasta, kansalaisuudesta ja terveydenhuollosta. Lapsen kanssa asuva vanhempi voi kuitenkin päättää lapsen arkisista asioista. Kumpikin huoltaja voi saada lasta koskevaa tietoa eri viranomaisilta. Sopimus yhteishuollosta tehdään isyidentunnustamisen asiakirjalla tai äitydentunnustamisen asiakirjalla.

Lisätietoja:

- www.vantaa.fi/perheoikeudelliset_asiat /usein kysytyt kysymykset ja vastaukset
- www.thl.fi/isyys
- www.thl.fi/faderskap
- www.thl.fi/paternity